
Övning i samplingsmetodik på Lövsta den 17 november 2009, tidschema

Fm	Em	
9 ⁰⁰	13 ⁰⁰	Buss avgår från Ultuna (Undervisningshuset)
9 ²⁰	13 ²⁰	Samling utanför svinstallarna på Lövsta
		Genomgång mm
9 ⁴⁰ –10 ²⁰	13 ⁴⁰ –14 ²⁰	Första observationspasset
10 ²⁰ –10 ⁵⁰	14 ²⁰ –14 ⁵⁰	Paus för platsbyte
10 ⁵⁰ –11 ³⁰	14 ⁵⁰ –15 ³⁰	Andra observationspasset
11 ⁴⁰	15 ⁴⁰	Återfärd

Studierna sker i kall lösdrift. Var varmt men oömt klädda i kläder, som inte varit i annat svinhus utan att tvättats emellan. Glöm inte att klä er varmt även om fötterna!
Ta gärna med varm dryck, det brukar behövas i pausen.

Beskrivning del 1: Jämförelse mellan fokaldjur och alla djur, kontinuerlig registrering

Uppgift

Att jämföra resultatet vid **kontinuerlig registrering** av olika beteenden hos fokaldjur jämfört med registrering av samtliga djur i gruppen.

Etogram

- Nos-nos:** Nosen närmas inom 20 cm från annan individs nos. Uppehåll 5 sek ger ny registrering.
- Nos-kropp:** Nosen närmas inom 20 cm från annan individs kropp. Uppehåll 5 sek ger ny registrering.
- Huvudslag:** Slår med huvudet mot annan sugga/gris huvud eller frambel
- Bita bog:** Biter annan sugga i frambel
- Bita bak:** Biter annan sugga i bakkdelen eller vulvan
- Dricker:** Drickande och manipulerande med vattenkopp. Varje gång djuret gör ett uppehåll på 5 sekunder registreras ett nytt beteende.
- Putsa:** Slickar eller noppar annan sugga/gris.
- Bita rör:** Biter eller slickar rör och inredning.
- Springer:** Rör sig snabbare än gående

Genomförande

Studien görs på 4 – 6 grupper med sugsugor (max 16 djur per grupp), som går i kall lösdrift. Suggorna har självstängande utfodringsbås. Varje studentgrupp (4 – 6 per grupp) observerar bara en grupp suggor i taget.

Två till tre studenter (d.v.s. ca hälften) i varje grupp gör observationer på **samtliga suggor**: Under 40 minuter registreras varje observerad förekomst av de i etogrammet ingående beteendena.

Resten av gruppen använder **fokaldjur**. **I första hand** används metoden med **roterande fokaldjur**. Innan observationerna startar bestäms en **rotationsordning**, d.v.s. den ordning i vilken fokaldjuren skall följas. Alla i gruppen använder samma rotationsordning. Fokaldjuren följs under 2 minuter vardera tills alla djuren observerats enligt rotationsordningen. Då börjar man om med det första djuret o.s.v. Under observationspasset registreras alla de beteenden i etogrammet, som fokaldjuret är inblandat i (både som avgivare och mottagare).

Om det **inte är möjligt att skilja suggorna åt**, utses ett antal individer, som är lätta att känna igen. Dessa används som **fasta fokaldjur**. **Fasta fokaldjur observeras hela tiden.**

Observera att fokaldjursregistreringarna måste genomföras under exakt samma 40-minuterspass som registreringarna på samtliga djur för att resultaten skall gå att jämföra. Tidgivaren ("pipmojen") ställs in på signal varannan minut för att indikera byte av fokaldjur.

Beskrivning del 2: Intervallregistrering med två olika intervallslängder

Uppgift

Att jämföra precisionen i skattningen av beteenden hos sugsugor registrerade med två olika intervallslängder.

Etogram

Ligger:	Ligger på sidan eller på buken.
Står/går:	Suggan står eller går, men utför inga andra beteenden i etogrammet
Bökar:	Suggan går/står med trynet i eller max 5 cm över halmbädden
Dricker:	Drickande och manipulerande med vattenkopp.
Äter:	Suggan befinner sig i ett utfodringsbås
Skrubbar sig:	Suggan skrubbar någon del av kroppen mot inredningen eller väggen
Huvudslag:	Slår med huvudet mot eller biter annans suggas/gris huvud eller framdel
Noskontakt:	Nosen närmas inom 20 cm från annan individ.
Putsar:	Slickar eller noppar annan gris.
Biter rör:	Biter eller slickar rör och inredning.
Springer:	Rör sig snabbare än gående
Övrigt:	Observationer som inte passar i någon annan kategori

Genomförande

Studien görs på samma grupper av sugor som Del 1, men varje studentgrupp studerar en annan grupp. Halva gruppen arbetar med 2 minuters intervall, den andra halvan med 6 minuter. Tidgivaren ställs in på 2 minuter. **Exakt vid varje respektive var tredje signal** räknas det antal djur som utför något av beteendena i etogrammet. Varje djur **registreras bara för ett beteende i taget**. Passet pågår 40 minuter.

Resultat

Resultaten del 1 och del 2 beräknas och sammanställs för varje studentgrupp.

I del 1, fokaldjursstudien, summeras antalet registreringar för varje beteende. De som studerat hela gruppen delar summan med antalet djur i gruppen. Dessa siffror jämförs med summorna för de enskilda fokaldjuren.

I del 2, intervallsjämförelsen, summeras antalet observationer, d.v.s. antal djur som utfört respektive beteende vid varje registrering för de två intervallslängderna. Summan för varje beteende räknas sedan ut i procent av totala antalet observationer. Totala antalet är summan av alla beteendeobservationer. Den summan skall vara densamma som antalet djur i gruppen multiplicerat med antalet gånger ni registrerat. När ni räknat ut procentalen för alla beteendena jämför ni dem mellan 2 och 6 minuters intervall.

Resultaten skall lämnas in **senast den 13 november**, för att sammanställas inför genomgången den 24 november.